

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0093(COD)

15657/23
ADD 1

LIMITE

COPEN 399
JAI 1516
CODEC 2194

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	15641/23 + COR 1, WK 15683/23 + REV 1
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a büntetőeljárás átadásáról – A Cseh Köztársaság, Észtország és Szlovákia delegációinak nyilatkozata

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a Cseh Köztársaság, Észtország és Szlovákia delegációinak a Coreper és a Tanács jegyzőkönyvében rögzítendő nyilatkozatát.

**A Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság nyilatkozata a
büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletre irányuló javaslathoz**

A Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság úgy vélte, hogy a büntetőeljárás átadásáról szóló rendeletre irányuló javaslat lehetőséget kínál a büntetőeljárások tagállamok közötti átadására vonatkozó eljárás egyszerűsítésére, javítására és harmonizálására. Ezért a kezdetektől fogva igen aktív szerepet vállaltak a tárgyalásokban.

A Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság nagyra értékeli, hogy az elnökség számos észrevételüket figyelembe vette, és a tárgyalási folyamat során előterjesztett több javaslatukat is tekintetbe vette.

A Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság különösen pozitívnak tartja, hogy a rendelet:

- egységes keretet hoz létre a büntetőeljárások átadására vonatkozóan,
- lehetővé teszi még az ismeretlen elkövetővel szemben indított büntetőeljárások átadását is,
- fenntartja a kérelmek rendszerét,
- bizonyos esetekben lehetőséget biztosít a büntetőeljárás átadásának megtagadására,
- kizárólag a büntetőeljárás átadására korlátozódik, és
- egységes formanyomtatványt hoz létre a büntetőeljárások átadása iránti kérelmek számára, és határidőket állapít meg az átadási eljárás egyes cselekményeire vonatkozóan.

A Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság a rendelet tervezetéről folytatott tárgyalások kezdetétől fogva ellenezte a gyanúsítottak/vádlottak/sértettek számára a büntetőeljárás átadásáról szóló határozattal szembeni jogorvoslat bevezetését. Sajnálatos módon az általunk a tárgyalások során mindvégig hangoztatott érveket nem vették figyelembe, ezért továbbra is fennáll ez a rendeletben szereplő kötelezettség, amit alapvetően negatív fejleménynek tartunk.

- Ha a büntetőeljárás átadása sérti a gyanúsítottak/vádlottak uniós jog által biztosított jogait és szabadságait, egyértelműen meg kell határozni a gyanúsítottak/vádlottak azon jogait, amelyeket az eljárás átadása érinthet. Nem létezik ugyanakkor a személyeknek arra vonatkozó joga, hogy egy adott uniós tagállamban vonják vagy ne vonják őket büntetőeljárás alá. Az eljárások átadásának egyik kulcselemét és fő aggályát a gondos igazságszolgáltatás elve és annak hatékony végrehajtása képezi. A gyanúsítottaktól/vádlottaktól aligha várható el, hogy egyetértsenek ezzel az elvvel; érdekeik ugyanis gyakran merőben eltérőek lesznek.
- Hasonlóképpen, a büntetőeljárás átadásával nem sérülnek a sértettek jogai. Azok az uniós tagállamok, amelyekre nézve az áldozatok jogairól szóló irányelv kötelező, tiszteletben tartják a sértettek jogainak védelmére vonatkozó normákat a büntetőeljárások során. Egyes tagállamokban a sértettek esetleg „kevésbé kényelmesen” tudják gyakorolni jogaikat, de ez nem lehet ok a büntetőeljárás átadásának gátlására vagy akadályozására.
- Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló (EU) 2017/1939 rendelet egyik normatív rendelkezése sem rendelkezik a jogorvoslathoz való jogról *(ugyanaz vonatkozik az előzetes konzultációra és a büntetőeljárás átadásával kapcsolatos vélemény beszerzésére vonatkozó kötelezettségekre is, bár a jelenlegi megfogalmazás szerint ez részben korlátozva van)*. Ugyan ez a rendelet nem szabályozza a büntetőeljárások átadását, tekintettel arra, hogy az Európai Ügyészség nem saját joghatóságát, hanem azon uniós tagállamok büntető joghatóságát gyakorolja, amelyekre nézve az (EU) 2017/1939 rendelet kötelező, az előbbi rendelet szabályokat állapít meg a büntetőügyek egyik tagállam joghatósága alól a másikba történő áthelyezésére vonatkozóan. Ezáltal olyan környezetet teremtünk, amelyben bizonyos típusú büntetőeljárások során a gyanúsítottak/vádlottak előnyben részesülnek másokkal szemben.

- Meglehetősen ellentmondásos, hogy bár a rendelet újonnan biztosítja a jogorvoslathoz való jogot, azt ténylegesen korlátozza is azon személyek tekintetében, akiknek bizonyos feltételek mellett nem kézbesítenek majd a büntetőeljárás átvételére vonatkozó határozatokat; e feltételek értékelése egyáltalán nem vizsgálható felül; az a megkeresett állam igazságügyi hatóságának mérlegelési jogkörétől fog függeni. A jogorvoslathoz való hozzáférés e *de facto* korlátozását – amely alkotmányos szempontból potenciális problémákat vethet fel – nem tartjuk pragmatikus megoldásnak.

A büntetőeljárások tagállamok közötti átadása a büntetőügyekben folytatott nemzetközi igazságügyi együttműködés utolsó olyan területe, amelyet nem szabályoznak egységesen az uniós tagállamok között. Annak érdekében, hogy megvalósuljon az eredeti szándék, vagyis hogy korszerű, hatékony, egyszerű, világos és könnyen alkalmazható rendelet jöjjön létre a gyakorló szakemberek számára, helyénvaló lenne még több időt szentelni a COPEN munkacsoport keretében folytatott vitának.

A fentiek ellenére a Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság és az Észt Köztársaság nyugtázza és értékeli az elnökség által a rendelettervezetről folytatott tárgyalások során arra törekedve tett erőfeszítéseket, hogy kialakuljon a jelenleg előterjesztett szöveg kompromisszumos változata.
